

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2009. április 2. *

A C-431/07. P. sz. ügyben,

a **Bouygues SA**, Párizs (Franciaország),

a **Bouygues Télécom SA**, Boulogne-Billancourt (Franciaország)

(képviselik őket: F. Sureau, D. Théophile, S. Perrotet, A. Bénabent, J. Vogel és L. Vogel ügyvédek)

fellebbezőknek

* Az eljárás nyelve: francia.

a Bíróság alapokmányának 56. cikke alapján 2007. szeptember 18-án benyújtott fellebbezése tárgyában,

a többi fél az eljárásban:

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviseli: C. Giolito, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperes az elsőfokú eljárásban,

a **Francia Köztársaság** (képviselik: G. de Bergues, O. Christmann és A.-L. Vendrolini, meghatalmazotti minőségben),

az **Orange France SA** (képviselik: S. Hautbourg, S. Quesson és L. Olza Moreno ügyvédek),

a **Société française du radiotéléphone – SFR** (képviselik: A. Vincent ügyvéd és C. Vajda QC)

beavatkozók az elsőfokú eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: P. Jann tanácselnök, M. Ilešič, A. Tizzano (előadó), A. Borg Barthet és J.-J. Kasel bírák,

főtanácsnok: V. Trstenjak,
hivatalvezető: M.-A. Gaudissart egységvezető,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2008. szeptember 11-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2008. október 8-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- ¹ Fellebbezésében a Bouygues Télécom SA (a továbbiakban: Bouygues Télécom) és a Bouygues SA azt kéri a Bíróságtól, hogy helyezze hatályon kívül az Elsőfokú Bíróságnak a T-475/04. sz., Bouygues és Bouygues Télécom kontra Bizottság ügyben 2007. július 4-én hozott ítéletét (EBHT 2007., II-2097. o.; a továbbiakban: megtámadott ítélet), amelyben az Elsőfokú Bíróság elutasította az Orange és az SFR által az UMTS-engedélyekért (Universal Mobile Telecommunications System) fizetendő díjak módosításáról szóló, (NN 42/2004. sz. állami támogatás – Franciaország) 2004. július 20-i bizottsági határozat (a továbbiakban: megtámadott határozat) megsemmisítésére irányuló kérelmüket.

A közösségi jogi háttér

- ² A tényállás megvalósulásának időpontjában hatályos, a távközlési szolgáltatások terén az általános felhatalmazásokra és az egyedi engedélyekre vonatkozó közös szabályozási keretről szóló, 1997. április 10-i 97/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 117., 15. o.) 8. cikkének (4) bekezdése előírja:

„A tagállamok objektíven indokolt esetben arányosan módosíthatják az egyedi engedéllyel kapcsolatos feltételeket. Módosítás esetében a tagállamok megfelelő módon közlik szándékukat, lehetővé téve, hogy az érdekelt felek ismertethessék a javasolt módosításokra vonatkozó álláspontjukat.”

3 Ugyanezen irányelv 9. cikke (2) bekezdésének első francia bekezdése értelmében:

„Amennyiben valamely tagállam egyedi engedélyeket szándékozik kiadni:

- ezeket nyílt, megkülönböztetés-mentes és átlátható eljárások szerint teszi, és e célból valamennyi jelöltet azonos eljárásoknak vet alá, feltéve, ha nincs objektív indoka annak, hogy velük szemben eltérő bánásmódot alkalmazzon.”

4 A szóban forgó irányelv 10. cikke (3) bekezdésének első albekezdése így rendelkezik:

„A tagállamok ezen egyedi engedélyeket objektív, megkülönböztetés-mentes, átlátható, arányos és részletes kiválasztási kritériumok alapján adják ki. A kiválasztás teljes tartama alatt a tagállamok kötelesek figyelembe venni a verseny fejlődése megköny-nyítésének, valamint a felhasználók előnye maximalizálásának szükségességét.”

5 A 97/13 irányelv 11. cikke előírja:

„(1) A tagállamok ügyelnek arra, hogy az engedélyezési eljárások során a vállalkozásokra kivetett igazgatási díjak kizárólagosan azt a célt szolgálják, hogy fedezzék az egyedi engedélyek kibocsátásával, intézésével, ellenőrzésével és végrehajtásával kapcsolatos igazgatási költségeket. Az egyedi engedélyeket terhelő igazgatási díjaknak arányosnak kell lenniük a szükséges munka mennyiségével, és azokat megfelelően és kellően részletes formában nyilvánosságra kell hozni annak érdekében, hogy az információk könnyen hozzáférhetőek legyenek.”

„(2) Az (1) bekezdés ellenére, a ritka források esetében a tagállamok felhatalmazhatják rendeletalkotó hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságokat, hogy díjat rójanak ki a célból, hogy figyelembe vegyék e forrás optimális használata biztosításának szükségességét. Ezen díjak megkülönböztetéstől mentesek, és különösen az innovatív szolgáltatások és a verseny fejlődésének előmozdítására irányulnak.”

6 A tényállás megvalósulásakor még hatályos, az egy harmadik generációs mobil és vezeték nélküli kommunikációs rendszernek (UMTS) a Közösségben történő összehangolt bevezetéséről szóló, 1998. december 14-i 128/1999/EK európai parlamenti és tanácsi határozat (HL 1999. L 17., 1. o.) célja az 1. cikk értelmében: „[...] a Közösségben kompatibilis UMTS hálózatok és szolgáltatások gyors és összehangolt bevezetésének megkönnyítése [...]”

7 E határozat 3. cikkének (1) bekezdése így rendelkezett:

„A tagállamok meghoznak minden szükséges intézkedést, hogy – a 97/13 irányelv 1. cikkének megfelelően – lehetővé váljék az UMTS szolgáltatások összehangolt és progresszív bevezetése területükön, legkésőbb 2002. január 1-jén [...]”

A jogvita előzményei

- 8 2000. július 28-án a francia ipari, postaügyi és távközlési miniszter felhívást bocsátott ki pályázók számára abból a célból, hogy négy engedélyt bocsásson ki mobil és vezeték nélküli UMTS kommunikációs rendszereknek Franciaország városi területein történő bevezetésére. A pályázatok benyújtásának határideje 2001. január 31-ben került megállapításra, a pályázatokat 2001. május 31-ig lehetett visszavonni.
- 9 Mivel csak két pályázatot nyújtottak be, a Société française du radiotéléphone – SFR (a továbbiakban: SFR) és a France Télécom mobiles társaság (néhány hónappal később a társaság neve Orange France lett, a továbbiakban: Orange), a francia hatóságok új pályázati felhívás kibocsátását ítélték szükségesnek a valódi verseny biztosítása céljából.
- 10 Két, 2001. február 22-i azonos tartalmú levelükben a gazdasági és pénzügyminiszter, valamint az iparért felelős államtitkár biztosították az SFR és az Orange vezetőit, hogy „a kiegészítő pályázati felhívás feltételei biztosítj[ák majd] a végül az engedélyt elnyerő gazdasági szereplőkkel szembeni méltányos bánásmódot”.
- 11 A kiegészítő pályázati felhívás kiírása előtt sor került az első két UMTS-engedély kiadására az SFR és az Orange számára, két 2001. július 18-i rendeletben. E két engedély összességében 4 954 593 000 euró összegű díj részletekben történő megfizetése ellenében került kibocsátásra, az első részlet 2001. szeptember 31-én volt esedékes, az utolsó pedig 2016. június 30-án.
- 12 A kiegészítő pályázati felhívást követően, 2002. december 3-án egy harmadik UMTS-engedély is kibocsátásra került, a Bouygues Télécom számára. További pályázók hiányában negyedik engedély nem került kiadásra.

- 13 A harmadik engedély egy 619 209 795,27 euró összegű, az engedély kibocsátása évének szeptember 30-án, vagy ha a kibocsátás ezen időpont után történik, a kibocsátás során fizetendő fix részre és a folyó év június 30-a előtt évenként, a frekvencia előző évi használatának jogcímén fizetendő, a szóban forgó frekvenciák jogcímén elért forgalom alapján százalékban meghatározott részre osztódott.
- 14 Továbbá, az Orange-ra, illetve az SFR-re vonatkozó, szintén 2002. december 3-i rendeletében (JORF 2002. december 12., 20498. és 20499. o.) többek között a frekvenciák rendelkezésre bocsátása és kezelése utáni díjakra vonatkozó rendelkezéseket módosította, a Bouygues Télécommal szemben alkalmazott rendelkezésekkel azonos, a jelen ítélet előző pontjában hivatkozott rendelkezéseket fogadva el.
- 15 2003. január 31-én az Európai Közösségek Bizottsága – egy, a francia hatóságok által a France Télécom javára elfogadott támogatási intézkedések együttesét bejelentő panasz alapján – megindította az EK 88. cikk (2) bekezdése szerinti eljárást ezen intézkedések némelyike tekintetében, amelyek között azonban nem szerepelt az az intézkedés, amely az SFR és az Orange által fizetendő díjakat a Bouygues Télécom vonatkozásában rögzített díjak szintjére igazította volna ki.
- 16 A megtámadott határozatban a Bizottság az EK 88. cikk rendelkezései alapján úgy határozott, hogy nem emel kifogást a szóban forgó díjak kiigazítására vonatkozó intézkedéssel szemben, mivel ezen intézkedés nem tartalmazott az EK 87. cikk (1) bekezdése szerinti támogatásnak minősülő elemeket.
- 17 2004. november 24-én a felperesek keresetet nyújtottak be az Elsőfokú Bírósághoz a megtámadott határozat megsemmisítését kérve.

A megtámadott ítélet

- 18 A felperesek a hivatkozott megsemmisítés iránti keresetük alátámasztására különösen két, azon alapuló jogalapra hivatkoztak, hogy a Bizottság megsértette egyrészt az EK 87. cikk (1) bekezdését, mivel az Orange és az SFR által fizetendő díjak módosítása szerintük az e rendelkezés értelmében vett állami támogatásnak minősül, másrészt pedig megsértette az EK 88. cikk (2) bekezdését, mivel az úgy olyan komoly nehézségeket támaszt, hogy a Bizottságnak meg kellett volna indítania a hivatkozott EK 88. cikk szerinti hivatalos eljárást.
- 19 Az Elsőfokú Bíróság együttesen vizsgálta e két joglapot, és kizárólag a komoly nehézségek fennállását vizsgálta meg. A megtámadott ítélet 93. pontjában ugyanis megállapította, hogy ha léteztek volna ilyen nehézségek, a határozatot ezen egyetlen indok alapján is meg lehetett volna semmisíteni, a Szerződés által előírt kontradiktórius és részletes vizsgálat elmulasztásának okán, még akkor is, ha nem került megállapításra, hogy a Bizottság érdemi értékelése ténybelileg vagy jogilag téves volt.
- 20 E vizsgálat keretében a megtámadott ítélet 95–126. pontjában az Elsőfokú Bíróság elutasította azon érveléseket, amelyek egy időbeli szelektív előny fennállásának bizonyítására irányultak, amely előnyben az Orange és az SFR azon tény okán részesült, hogy az első két UMTS-engedélyt azt megelőzően ítélték oda e két társaságnak, hogy a Bouygues Télécom megkapta volna a harmadik engedélyt. A megtámadott ítélet 126. pontjában azt is megállapította, hogy ez az értékelés nem minősült komoly nehézségnek.
- 21 E tekintetben az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 100. és 106. pontjában először is megállapította, hogy a szóban forgó engedélyeknek gazdasági értékük van, következésképpen igazat kell adni a felpereseknek abban, hogy a francia hatóságok az Orange és az SFR által fizetendő díjak csökkentésével jelentős mértékben lemondtak az állami forrásokról.

- 22 Ugyanakkor az Elsőfokú Bíróság ezt követően a megtámadott ítélet 107. pontjában megállapította, hogy az államnak az Orange-zsal és az SFR-rel szemben fennálló követelése nem volt biztos. Egyrészt ugyanis az első pályázati felhívást követő eljárás keretében e két gazdasági szereplő 2001. május 31-ig visszavonhatta volna pályázatát, ha nem kapták volna meg azokat a biztosítékokat, hogy velük szemben a többi gazdasági szereplővel szemben alkalmazott bánásmóddal azonos bánásmódot alkalmaznak, [...] másrészt pedig e gazdasági szereplők még ezt követően is lemondhattak volna az engedélyekről, és következőképpen felfüggeszthették volna a díj fizetését, különösen akkor, ha úgy ítélték volna meg, hogy a Bouygues Télécomhoz viszonyítva egyenlőtlen bánásmódban részesültek.
- 23 Az Elsőfokú Bíróság következőképpen a megtámadott ítélet 111. pontjában megállapította, hogy a szóban forgó követelésről való lemondás egyébiránt nem minősül állami támogatásnak, figyelemmel a távközlés közösségi jogának sajátosságaira az állami támogatások közös jogának vonatkozásában.
- 24 Végül, az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 113. és 116. pontjában megállapította, hogy ha létezett is objektív különbség egyfelől az Orange és az SFR, másfelől a Bouygues Télécom helyzete között a vonatkozó engedélyek kibocsátása időpontjának vonatkozásában, az UMTS-technológiával és az ennek kifejlesztése tekintetében kedvezőtlen gazdasági helyzettel kapcsolatos problémák megakadályozták az első két nyertest a piacra lépésben, következőképpen abban, hogy a gyakorlatban kihasználják az engedélyeik korábbi kibocsátásából származó előnyt.
- 25 Mindenesetre az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 123. pontjában megállapította, hogy „az Orange és az SFR javára virtuálisan juttatott előny volt az egyetlen eszköz ahhoz, hogy el lehessen kerülni egy olyan, a 97/13 irányelvet sértő intézkedés elfogadását, amely – tekintettel a nemzeti hatóságok által egymást követően meghatározott díjrendszer közötti különbségre – hátrányosan különböztette volna meg e két gazdasági szereplőt, amikor is, egyrészt, a szóban forgó módosítás időpontjában az Orange-nak és az SFR-nek az UMTS-szolgáltatásaik megindítása vonatkozásában elszenvedett késedelme okán a piacon nem volt egyetlen gazdasági szereplő sem, [...] másrészt, a három versenytárs gazdasági szereplő engedélyeinek jellege azonos volt”.

- 26 Másodsorban, a megtámadott ítélet 127–156. pontjában az Elsőfokú Bíróság elutasította a fellebbezőknek az annak bizonyítására irányuló érvelését, hogy a díjak módosítása sérti a hátrányos megkülönböztetés tilalmát, és megállapította, hogy ezen tilalom tiszteletben tartásának értékelése már nem minősül olyan komoly nehézségnek, amely megakadályozná az EK 88. cikkben előírt vizsgálati eljárás megindítását.
- 27 Másfelől, az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 134. és 136. pontjában megállapította, hogy lényeges szervezési előírásai ellenére az UMTS-engedélyek kibocsátásának eljárása négy engedély kibocsátására irányuló egyetlen eljárás volt, következésképpen a hátrányos megkülönböztetés tilalmát a két egymást követő pályázati felhívás együttese tekintetében kell alkalmazni.
- 28 Másrészt, a megtámadott ítélet 148. pontjában az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy a három engedély tartalma azonos volt, és mivel az Orange és az SFR által fizetendő díjak módosításának időpontjában a piacon még egyetlen gazdasági szereplő sem volt jelen, a választott megoldás – melynek lényege e díjak visszaható hatállyal történő módosítása volt – nemcsak az e három gazdasági szereplő közötti egyenlő bánásmód biztosítását tette lehetővé a francia hatóságok számára, hanem az a 97/13 irányelvben előírt UMTS-szolgáltatások késedelmes megindításának elkerülését is.
- 29 Harmadsorban, a megtámadott ítélet 157. és 158. pontjában az Elsőfokú Bíróság azt is megállapította, hogy sem az ügy összetettsége, sem a Bizottság előtti eljárás időtartama nem volt olyan jellegű, hogy annak alapján megállapítható lett volna, hogy a díjak kiigazítása intézkedésének vizsgálata komoly nehézségeket támasztott volna.
- 30 E megállapítások alapján az Elsőfokú Bíróság elutasította a hozzá benyújtott keresetet.

A felek kérelmei

31 Fellebbezésükben a fellebbezők azt kérik, hogy a Bíróság:

- helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet, és utalja vissza az ügyet az Elsőfokú Bíróság elé ismételt határozathozatalra, figyelemmel a Bíróság által kifejtett jogi álláspontra;

- kötelezze a Bizottságot a költségek viselésére.

32 A Bizottság, a Francia Köztársaság, valamint az Orange és az SFR a fellebbezés elutasítását és a fellebbezőknek a költségek viselésére történő kötelezését kérik.

A szóbeli szakasz újbóli megnyitására irányuló kérelemről

33 2008. november 17-én benyújtott kérelmükben a felperesek az eljárási szabályzat 61. cikke értelmében a szóbeli szakasz újbóli megnyitását kérték a Bíróságtól.

34 Kérelmük alátámasztására arra hivatkoztak, hogy a főtanácsnoki indítványban szereplő megállapítások némelyike új, és alkalmas arra, hogy a Bíróság döntését befolyásolja.

35 E tekintetben arra kell emlékeztetni, hogy a Bíróság az eljárási szabályzat 61. cikke értelmében hivatalból, a főtanácsnok javaslatára vagy a felek kérelmére is elrendelheti a szóbeli szakasz újbóli megnyitását, ha úgy véli, hogy a tényállás nincs kellően feltárva, vagy ha az ügyet olyan érv alapján kellene eldönteni, amely nem került megvitatásra a felek között (lásd többek között a C-17/98. sz. Emesa Sugar ügyben 2000. február 24-én hozott végzés [EBHT 2000., I-665. o.] 18. pontját, a C-181/02. P. sz., Bizottság kontra Kvaerner Warnow Werft ügyben 2004. április 29-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-5703. o.] 25. pontját és C-284/06. sz. Burda-ügyben 2008. június 26-án hozott ítélet [EBHT 2008., I-4571. o.] 37. pontját).

36 A jelen ügyben azonban a Bíróság a főtanácsnok meghallgatását követően úgy ítéli meg, hogy rendelkezik valamennyi ahhoz szükséges elemmel, hogy döntsön a fellebbezők által benyújtott kérelemről, és ezek az elemek már tárgyat képeztek az előtte folyó vitáknak. Következésképpen a szóbeli szakasz újbóli megnyitására irányuló kérelmet el kell utasítani.

A fellebbezésről

37 Fellebbezésük alátámasztására a fellebbezők négy, az indokolási kötelezettség megsértésén, a komoly nehézség hiányával kapcsolatos jogi hibán, a tények téves jogi értékelésén, illetve az EK 87. cikk alkalmazása során elkövetett számos jogi hibán alapuló jogalapra hivatkozik.

A rendszer jellegén és szerkezetén alapuló kivétel alkalmazására vonatkozó indokolási kötelezettség megsértésén alapuló első jogalapról

A felek érvei

- 38 Első jogalapjukban a felperesek az állítják, hogy az Elsőfokú Bíróság nem adott kellő indokolást a rendszer jellegén és szerkezetén alapuló kivételnek mint az azon elvtől való eltérést engedő szabálynak az ügyre történő alkalmazása vonatkozásában, miszerint az egy vagy több vállalkozást előnyben részesítő differenciálás szükségképpen szelektív előnynek minősül. Pontosabban, a megtámadott ítélet nem tartalmazott kellő közvetlen indokolást sem ezen kivétel tartalmának vonatkozásában, sem pedig az e kivétel és a jelentős mértékű állami forrásokról történő lemondás közötti okozati összefüggés tekintetében.
- 39 A fellebbezők többek között több olyan estere hivatkoznak, amelyek szerintük igazolhatják a rendszer szerkezetének fogalmára történő utalást a jelen ügyben: a távközlés közösségi jogának sajátosságaira az állami támogatások közös jogának vonatkozásában, a 128/1999 határozat 3. cikkének (1) bekezdésében előírt, 2002. január 1-jei kezdő időpont tiszteletben tartásának szükségességére vagy négy gazdasági szereplő keresésére a megfelelő verseny biztosításához. A fellebbezők ugyanakkor úgy vélik, hogy e megállapítások egyike sem meghatározó, vagy legalábbis az Elsőfokú Bíróság egyiket sem indokolta kellőképpen.
- 40 A Bizottság, a Francia Köztársaság az Orange és az SFR ezzel szemben azt állítják, hogy a megtámadott ítélet e tekintetben kellőképpen indokolt, mivel bőséges hivatkozást tartalmaz a szóban forgó kivétel értékeléséhez szükséges jogi háttérre és releváns ítélkezési gyakorlatra.
- 41 A fellebbezők által hivatkozott megállapításokat illetően a Bizottság és az SFR azt állítja, hogy e megállapítások értékelése az ítélet megalapozottságának és nem az indokolási kötelezettség tiszteletben tartásának elemzésébe tartozik. A Francia Köztársaság – a fellebbezők állításával szemben – e tekintetben arra hivatkozik, hogy e megállapítások tökéletesen koherensek, és kiegészítik egymást. Az SFR továbbá azt

állítja, hogy az első jogalap egyébként elfogadhatatlan, azon tény okán, hogy a fellebbezők valójában a tényeknek az Elsőfokú Bíróság által végzett értékelését vitatják.

A Bíróság álláspontja

- 42 Először arra kell emlékeztetni, hogy az Elsőfokú Bíróságnak a Bíróság eljárási szabályzata 36. cikkében és 53. cikke első bekezdésében előírt, az ítéletek indokolására vonatkozó kötelezettsége nem kötelezi az Elsőfokú Bíróságot, hogy olyan magyarázatot adjon, amely egyenként és kimerítően követi a felek által előadott összes érvet. Az indokolás lehet közvetett is, amennyiben lehetővé teszi az érdekelt felek számára, hogy megismerjék az adott intézkedés okait, és lehetővé teszi a Bíróság számára a bírósági felülvizsgálat gyakorlását (lásd a C-397/03. P. sz., Archer Daniels Midland és Archer Daniels Midland Ingredients kontra Bizottság ügyben 2006. május 18-án hozott ítélet [EBHT 2006., I-4429. o.] 60. pontját és a C-3/06. P. sz., Groupe Danone kontra Bizottság ügyben 2007. február 8-án hozott ítélet [EBHT 2007., I-1331. o.] 46. pontját).
- 43 Márpedig meg kell állapítani, hogy az Elsőfokú Bíróság megjelölte azokat az indokokat, amelyek alapján úgy ítélte meg, hogy a szóban forgó követelésekről való lemondás nem tartozik a távközlési jog rendszerének szerkezete okán a közösségi joggal összeegyeztethetetlen állami támogatás fogalmába.
- 44 Az Elsőfokú Bíróság ugyanis, különösen a megtámadott ítélet 108–110. pontjában, hosszasan kifejtette a távközlési szolgáltatásokra vonatkozó, a 97/13 irányelv és a 128/1999 határozat által létrehozott közösségi jogi keret jellemzőit. Többek között megállapította, hogy e keret megköveteli, hogy a tagállamok – szabadon választva meg az UMTS-engedélyek odaítélési eljárását – tiszteletben tartsák az egyenlő bánásmód elvét a gazdasági szereplők között, figyelemmel az egyes érintett gazdasági szereplők piacra lépésének időpontjára.

- 45 Továbbá, a megtámadott ítélet 109. pontja értelmében a közösségi ítélkezési gyakorlat már úgy értelmezte a szóban forgó irányelv 11. cikkének (2) bekezdését, mint amely előírja, hogy a különböző gazdasági szereplőkre kirótt díjaknak gazdasági értelemben is van egyenértéke.
- 46 Az Elsőfokú Bíróság szerint ebből az következik, hogy a francia hatóságoknak az ügy körülményeire figyelemmel nem volt más választásuk, mint az, hogy csökkentsék az Orange és az SFR által fizetendő díjak összegét, lemondva így módon a szóban forgó követelésekről a célból, hogy ezt az összeget a Bouygues Télécom által fizetendővel egyenértékűvé tegyék.
- 47 A hivatkozott 108–110. pontból tehát egyértelműen következik, hogy azokat a körülményeket, amelyek az ügyben indokolják a rendszer szerkezetén alapuló kivétel alkalmazását, tehát a nemzeti hatóságok azon kötelezettségét, hogy tiszteletben kell tartaniuk a távközlés közösségi joga által az egyenlő bánásmód tekintetében kifejezetten előírt követelményeket, az Elsőfokú Bíróság egyértelműen azonosította.
- 48 Következésképpen a fellebbezők által hivatkozott többi megállapítás a megtámadott ítélet fellebbezők általi téves olvasatából ered.
- 49 A fellebbezők állításával ellentétben ugyanis, az Elsőfokú Bíróság egyfelől egyáltalán nem vizsgálta meg a 128/1999 határozat 3. cikkének (1) bekezdésében előírt 2002. január 1-jei időpont – amikor is a tagállamok területén be kellett vezetni az UMTS-szolgáltatásokat – tiszteletben tartásának szükségességét mint a rendszer jellemzőjét. Valójában ezt az elemet a megtámadott ítélet 141. pontjában csak azért vette figyelembe, hogy értékelje azokat az indokokat, amelyek alapján a francia hatóságok úgy döntöttek, hogy nem kezdik előlről az odaítélési eljárást.

- 50 Másfelől, a megtámadott ítélet 11. és 138. pontjából egyértelműen következik, hogy „a megfelelő számú gazdasági szereplő kiválasztás[ának]” szükségességét „a tekintetben, hogy az ágazatban biztosítani lehessen a tényleges versenyt”, az Elsőfokú Bíróság nem mint a rendszer jellemzőjét, hanem kizárólag azon megállapítás tekintetében vette figyelembe, hogy az első pályázati felhívás nem vezetett kielégítő eredményre a verseny adott ágazatban való biztosításának szükségessége tekintetében, valamint hogy ennél fogva szükséges volt további gazdasági szereplőket keresni.
- 51 Végül, a megtámadott ítélet elégtelen indokolását illetően a rendszer jellege és az Orange-zsal és az SFR-rel szembeni követelésről való lemondás közötti okozati összefüggéssel kapcsolatban elegendő azt megjegyezni, hogy az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 123. pontjában feltüntette azokat az okokat, amelyek alapján arra a következtetésre jutott, hogy létezik ilyen összefüggés, amikor megállapította, hogy a három UMTS-engedély jellemzői azonosak voltak, az Orange és az SFR által fizetendő díjak eredeti összegének fenntartása ez utóbbiak hátrányára szükségképpen sértette volna a távközlés közösségi joga által az egyenlő bánásmód tekintetében kifejezetten előírt kötelezettségeket.
- 52 A fenti megállapításokra figyelemmel meg kell állapítani, hogy a megtámadott ítélet indokolása jogilag elégséges mértékben teszi lehetővé azon indokok megértését, amiért az Elsőfokú Bíróság a rendszer szerkezete okán úgy döntött, hogy az Orange és az SFR által fizetendő díjak csökkentését, tehát a velük szembeni követelésről való lemondást nem lehet állami támogatásnak minősíteni.
- 53 Az első jogalapot tehát mint megalapozatlant el kell utasítani.

A komoly nehézségek hiányával kapcsolatos jogi hibán alapuló második jogalapról

A felek érvei

- 54 Második jogalapjukban a fellebbezők arra hivatkoznak, hogy az Elsőfokú Bíróság tévedett a komoly nehézség fennállására és a megtámadott határozat megalapozottságára vonatkozó értékelésében. Különösen annak megállapítása tekintetében, hogy a Bizottságnak nem kellett megindítania a részletes vizsgálat szakaszát, az Elsőfokú Bíróság a felek által hivatkozott egyes jogalapok relevanciája vizsgálatának vonatkozásában csak annak formális megállapítására szorítkozott, hogy ez a vizsgálat nem okozott komoly nehézséget.
- 55 Valójában a komoly nehézségek fennállását az a tény erősíti meg, hogy a megtámadott ítéletben az Elsőfokú Bíróság több összetett kérdés tekintetében saját értékelésével helyettesítette a Bizottság értékelését, részben megcáfolva a megtámadott határozatban szereplő elemzést.
- 56 A Bizottság vitatja a szóban forgó jogalap elfogadhatóságát, mivel erre nem történt hivatkozás első fokon. A Francia Köztársaság azt állítja, hogy az Elsőfokú Bíróság előtt a fellebbezők csak másodlagosan hivatkoztak az EK 88. cikkben előírt, az állami támogatásokra vonatkozó hivatalos vizsgálati eljárás megindításának szükségességére.
- 57 A kérdés érdemét illetően a Bizottság, a Francia Köztársaság, valamint az SFR és az Orange azt állítják, hogy az Elsőfokú Bíróság által követett megközelítés jogilag helyes, és nem tartalmaz tévedést. Az Orange szerint továbbá az Elsőfokú Bíróság pontosan a fellebbezők által kérelmezett jellegű elemzést végezte el. A Bizottság hozzáfűzi, hogy azok az elemek, amelyekre az Elsőfokú Bíróság támaszkodott, ugyanazok, mint amelyek a megtámadott határozat alapjául szolgálnak. Szerinte ez bizonyítja, hogy ezen elemek elegendőek a fellebbezők által hivatkozott kérdések megoldásához.

58 A Bizottság elemzésének feltételezett cáfolatát illetően a Francia Köztársaság azt állítja, hogy az Elsőfokú Bíróság nem helyettesítette saját értékelésével a Bizottságét, mivel a megtámadott ítélet nagyrészt a Bizottság megtámadott határozatában szereplő elemzésen alapult. A Bizottság, az SFR és az Orange továbbá úgy ítélik meg, hogy az Elsőfokú Bíróság különböző értékelései csak a fellebbezők által a keresetben hivatkozott érvelésekre adtak választ. Az SFR többek között rámutat, hogy az Elsőfokú Bíróság nem tudta volna megvizsgálni a komoly nehézség hiányát a Bizottság rendelkezésére álló elemek elmélyültebb elemzése nélkül. Mindenesetre a Bizottság szerint az ilyen érvelés nemcsak hogy elfogadhatatlan, mivel a tények értékelésére vonatkozik, hanem azt sem bizonyítja, hogy az Elsőfokú Bíróságnak a Bizottságétól eltérő értékelése mennyiben alkalmas arra, hogy következményekkel járjon a komoly nehézségek fennállása és a megtámadott ítélet érvényessége tekintetében.

A Bíróság álláspontja

59 Először is meg kell állapítani, hogy – a Bizottság állításával szemben – ez a jogalap nem a megtámadott határozat érvényességét támadja, hanem azt rója fel az Elsőfokú Bíróságnak, hogy jogi hibát követett el az e határozat tartalmának a komoly nehézségek fennállása tekintetében történt vizsgálata során.

60 Ebből következik, hogy a második jogalap elfogadható.

61 A jogalap megalapozottságát illetően emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében az EK 88. cikk (2) bekezdése szerinti eljárás nélkülözhetetlen, ha a Bizottságnak komoly nehézséget okoz annak megállapítása, hogy valamely támogatás a közös piaccal összeegyeztethető-e. A Bizottság tehát valamely állami támogatás javára hozandó határozat elfogadásakor csak abban az esetben szorítkozhat az EK 88. cikk (3) bekezdése szerinti előzetes vizsgálati szakaszra, ha az első vizsgálat során megbizonyosodott arról, hogy ez az állami támogatás összeegyeztethető a közös piaccal. Amennyiben azonban az említett első vizsgálat során a Bizottság ezzel ellentétes következtetésre jut, vagy nem tudja minden kétséget kizáróan megállapítani a támogatás közös piaccal való összeegyeztethetőségét, úgy köteles minden szükséges véleményt beszerezni, valamint e célból az EK 88. cikk (2) bekezdése szerinti eljárást

megindítani (lásd különösen a C-198/91. sz., Cook kontra Bizottság ügyben 1993. május 19-én hozott ítélet [EBHT 1993., I-2487. o.] 29. pontját; a C-367/95. P. sz., Bizottság kontra Sytraval és Brink's France ügyben 1998. április 2-án hozott ítélet [EBHT 1998., I-1719. o.] 39. pontját, valamint a C-521/06. P. sz., Athinaiki Techniki kontra Bizottság ügyben 2008. július 17-én hozott ítélet [EBHT 2008., I-5829. o.] 34. pontját).

⁶² E tekintetben, amint az a megtámadott ítélet vonatkozó részéből is következik, amely rész „[a] második és harmadik, az EK 87. cikk (1) bekezdése, illetve az EK 88. cikk (2) bekezdése megsértésén alapuló jogalapról” szól, az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 95–160. pontjában az EK 87. cikk (1) bekezdése megsértésén alapuló, a szelektív előny fogalmának, valamint a hátrányos megkülönböztetés tilalmának értelmezésére vonatkozó második jogalapot együtt vizsgálta az EK 88. cikk (2) bekezdése azon okból történt megsértésén alapuló harmadik jogalappal, hogy a Bizottság nem nyitotta meg a hivatalos vizsgálati szakaszt annak ellenére, hogy a díjakat kiigazító intézkedés vizsgálata komoly nehézségekkel járt.

⁶³ Ezt a megközelítést azon tény figyelembevételére igazolja, – amint arra a főtanácsnok is rámutat indítványának 208. és 214. pontjában – hogy a komoly nehézségek fogalma objektív jellegű, ezek fennállását nemcsak a megtámadott jogi aktus elfogadásának körülményei, hanem azon értékelések között is keresni kell, amelyekre a Bizottság támaszkodott (e tekintetben lásd a fent hivatkozott Cook kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 30. és 31. pontját).

⁶⁴ Márpedig az Elsőfokú Bíróság pontosan ilyen vizsgálatot végzett azon indokok elemzése során, amelyek okán a Bizottság megállapította, hogy a díjakat kiigazító intézkedés nem minősül szelektív előnynek, és nem sérti a hátrányos megkülönböztetés tilalmát.

- 65 Az első fokon eljáró bíróság tehát semmiféle jogi hibát nem követett el a Bizottság értékeléseinek a tekintetben történő vizsgálata során, hogy ez utóbbiak elégséges adatokon alapultak-e, és kizárható volt-e bármiféle komoly nehézség fennállása.
- 66 Fellebbezésükben egyébként maguk a fellebbezők is elismerik, hogy az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 93. pontjában joggal vezette le az ítélkezési gyakorlatból, hogy meg kellett vizsgálni „a komoly nehézség fennállására vonatkozó érvelést [...]”. Ha ugyanis léteztek ilyen nehézségek, a határozatot ezen egyetlen indok alapján is meg lehetne semmisíteni, a Szerződés által előírt kontradiktórius és részletes vizsgálat elmulasztásának okán, még akkor is, ha nem került megállapításra, hogy a Bizottság érdemi értékelése ténybelileg vagy jogilag tévedes”.
- 67 Mindenesetre a két jogalap együttes vizsgálata megkövetelte, hogy az Elsőfokú Bíróság ne kizárólag a komoly nehézségek fennállásának vizsgálatára szorítkozzék, hanem válaszoljon a fellebbezők megsemmisítésre irányuló második jogalapjának alátámasztására szolgáló, a Bizottság értékeléseinek megalapozottságára vonatkozó érvelésére is.
- 68 Márpedig e tekintetben meg kell állapítani, hogy az indokoknak a fellebbezők által hivatkozott helyettesítései valójában csak az ez utóbbiak érveléseire adott válasznak minősülnek.
- 69 Ily módon először is nem megalapozott a fellebbezők azon érvelése, miszerint a megtámadott határozat indokolását az Elsőfokú Bíróság saját értékelésével helyettesítette, amikor a megtámadott ítélet 105., 109. és 110. pontjában megállapította, hogy az UMTS-szolgáltatásoknak piaci értéke van.

- 70 Amint ugyanis az a hivatkozott 105. pontból és a főtanácsnok indítványának 222. pontjából is következik, csak az Elsőfokú Bíróság előtti tárgyaláson foglalt a Bizottság ellenkező értelemben állást, tehát, hogy a szóban forgó szolgáltatásoknak nincs gazdasági értéke, míg a megtámadott határozat más megállapításokon alapult. E körülményekre figyelemmel az első fokon eljáró bíróság nem helyettesíthette az indokokat.
- 71 Ez érvényes, másodsorban, azon megállapítást illetően is, miszerint az Elsőfokú Bíróság saját érvelésével helyettesítette a megtámadott határozat indokolását, amikor a megtámadott ítélet 113–121. pontjában megállapította, hogy az Orange és SFR potenciális időbeli előnyben részesültek engedélyeik korábban történt megadásának okán.
- 72 Ugyanis, még azt feltételezve is, hogy – a fellebbezők egyik érvelésére adott válaszként – az Elsőfokú Bíróság más következtetésre jutott, mint a Bizottság a megtámadott határozatban, az is igaz, hogy másodlagosan és az indokok bármiféle helyettesítése nélkül a megtámadott ítélet 123–125. pontjában helyt adott a Bizottság azon érvelésének, miszerint a szelektív előny hiánya a távközlési szolgáltatások közösségi keretszabályozásától függött.
- 73 Harmadsorban, nem lehet elfogadni azon érvelést sem, amelyben a fellebbezők arra hivatkoznak, hogy az Elsőfokú Bíróság saját értékelésével helyettesítette a Bizottságét, mivel a megtámadott ítélet 131. és 132. pontjában megállapította, hogy egyfelől az Orange és az SFR, másfelől pedig a Bouygues Télécom azon tény okán nem voltak összehasonlítható helyzetben, hogy ez utóbbi társaság azt kockáztatta, hogy nem vagy csak késéssel tudja UMTS szolgáltatásait megindítani.
- 74 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a megtámadott határozat nem a három érintett gazdasági szereplő helyzetének összehasonlítható jellege, hanem a távközlési szolgáltatások közösségi keretszabályozásának alkalmazása okán zárta ki a hátrányos

megkülönböztetést, amely szabályozás a francia hatóságok által választott megoldást követelte meg. Következésképpen, e gazdasági szereplők – vállalt kockázatok tekintetében való – helyzete összehasonlíthatóságának hiánya vagy fennállása nem olyan elem, amely alkalmas a Bizottság állásfoglalásának befolyásolására.

- 75 Végül negyedsorban, azon állítás is megalapozatlan, miszerint az Elsőfokú Bíróság saját értékelésével helyettesítette a Bizottságét, mivel a megtámadott ítélet 137–153. pontjában a francia hatóságok előtt megnyíló lehetőségeket, és ezeknek a nyertesek közötti egyenlő bánásmódra gyakorolt hatását vizsgálta.
- 76 Amint arra a főtanácsnok is rámutatott indítványának 225. pontjában, a Bizottság a megtámadott határozatban már elemezte e lehetőségeket, ily módon az Elsőfokú Bíróság semmiképpen nem helyettesítette saját értékelésével a Bizottságét.
- 77 A fenti megállapításokra figyelemmel tehát meg kell állapítani, hogy – még ha az Elsőfokú Bíróság a fellebbezők által az első fokon hivatkozott egyes érvelések vizsgálata során a Bizottság által a megtámadott határozatban tett következtetésektől eltérő következtetésekre jutott is – az Elsőfokú Bíróság egyik értékelése sem alkalmas arra, hogy megkérdőjelezze ennek megalapozottságát, illetve hogy komoly nehézségek fennállására utaljon.
- 78 A fellebbezők által fellebbezésük alátámasztására hivatkozott második jogalapot következésképpen el kell utasítani, mint megalapozatlant.

Az EK 87. cikk alkalmazása során elkövetett jogi hibákon alapuló negyedik jogalapról

79 A harmadik jogalapot megelőzően vizsgálandó negyedik jogalap három részre osztható.

A negyedik jogalap első és második részéről

– A felek érvei

80 E jogalap első részében a fellebbezők azt állítják, hogy az Elsőfokú Bíróság jogi hibát követett el, amikor arra a következtetésre jutott, hogy a rendszer szerkezetén alapuló kivétel az ügyben elkerülhetetlenné tette az Orange-zsal és az SFR-rel szembeni követelésekről a francia állam által történő lemondást. Mivel a rendszer szerkezete valójában nagyobb számú gazdasági szereplő megkeresését igényli, a francia hatóságok vagy a kezdettől megismételhetők volna az egész eljárást, vagy, mint a jelen ügyben, új pályázati felhívást tehetek volna közzé.

81 Mindenesetre ez utóbbi esetben a francia hatóságoknak eltérő gazdasági körülményeket kellett volna alkalmazniuk. Az Elsőfokú Bíróság megállapításával ellentétben ugyanis szerintük e hatóságok nem alkalmaztak semmiféle hátrányos megkülönböztetést, mivel az eredeti nyertesek nem voltak abban a helyzetben, amelybe azok kerültek volna, amelyeket egy új pályázati felhívás következtében választottak volna ki, mivel egyrészt ezen nyerteseket biztosították arról, hogy UMTS engedélyeiket megtarthatják, anélkül hogy ezeket az új pályázók veszélyeztethették volna, másrészt pedig már önmagában egyértelmű előnynek minősülő időbeli elsőbbséggel rendelkeztek.

82 Az Orange és az SFR szerint a negyedik jogalap e része elfogadhatatlan, mivel az első fokon hivatkozott jogalapok új értékelésére irányul.

83 A Bizottság, a Francia Köztársaság, az SFR és az Orange mindenesetre azt állítják, hogy az Elsőfokú Bíróság megvizsgálta a francia hatóságok által választható egyéb lehetőségeket, és arra a következtetésre jutott, nemcsak az egyenlő bánásmód és a szabad verseny elveinek tiszteletben tartásának tekintetében, hanem a 128/1999 határozat 3. cikkének (1) bekezdésében előírt 2002. január 1-jei határidő tiszteletben tartása tekintetében is, hogy az ez utóbbiak által végül is választott lehetőség volt az egyetlen, amely lehetővé tette ezen elvek tiszteletben tartását, következésképpen e lehetőség választása „elkerülhetetlen” volt.

84 A negyedik jogalap második részében a fellebbezők azt állítják, hogy az Elsőfokú Bíróság több jogi hibát követett el, amikor megállapította, hogy nem létezett szelektív előny az Orange és az SFR javára.

– A Bíróság álláspontja

85 Először is meg kell állapítani, hogy elfogadhatatlan a fellebbezők által azon állításuk alátámasztására hivatkozott érvelés, miszerint az Orange és az SFR UMTS-díjainak a Bouygues Télécomtól követelt összegtől eltérő összegben való megállapítása nem valósított meg hátrányos megkülönböztetést az első két nyertes hátrányára.

86 Az EK 225. cikk, a Bíróság alapokmánya 58. cikkének első bekezdése és a Bíróság eljárási szabályzata 112. cikke 1. §-ának c) pontja szerint ugyanis a fellebbezésben pontosan meg kell jelölni a hatályon kívül helyezni kért ítélet kifogásolt részeit, valamint a kérelmet konkrétan alátámasztó jogi érveket (a C-488/01. P. sz., Martinez kontra Parlament ügyben 2003. november 11-én hozott végzés [EBHT 2003., I-13355. o.]

40. pontja és a C-227/04. P. sz., Lindorfer kontra Tanács ügyben 2007. szeptember 11-én hozott ítélet [EBHT 2007., I-6767. o.] 45. pontja és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 87 Márpedig e két érvelés közül az első alátámasztására, miszerint az Orange-ot és az SFR-t biztosították arról, hogy megtarthatják engedélyeiket, anélkül hogy ezt a többi pályázó megtámadhatta volna, a fellebbezők semmiféle jogi hibára nem hivatkoznak a megtámadott ítélet indokolása, és különösen nem a 144. pont tekintetében, amelyben az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy a három gazdasági szereplő összehasonlítható helyzetben volt.
- 88 A második hivatkozott érvelést illetően, miszerint az SFR és az Orange engedélyeik korábbi megadásából származó előnnyel rendelkeztek, egyaránt meg kell állapítani, hogy a fellebbezők semmiféle olyan jellegű érvre nem hivatkoznak, amelyek megcáfolnák az Elsőfokú Bíróság e tekintetben különösen a megtámadott ítélet 115–122. pontjában tett megállapításait.
- 89 A negyedik jogalap második részében hivatkozott egyéb érveket illetően – az Orange és az SFR állításaival szemben – meg kell állapítani, hogy ezek nem pusztán arra szorítkoznak, hogy megismételjék az első fokon szerepeltetett jogalapokat, hanem valójában a megtámadott ítélet indokolásának egy lényegi részét támadják, nevezetesen a 108–111. pontot, következésképpen ezek elfogadhatók.
- 90 Ezen érvek megalapozottsága tekintetében emlékeztetni kell arra, hogy az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 108. pontjában megállapította, hogy a 97/13 irányelv és a 128/1999 határozat mérlegelési mozgásteret hagy a tagállamok számára, hogy milyen eljárást alkalmaznak az engedélyek kibocsátása vonatkozásában, a szabad verseny és az egyenlő bánásmód elveinek tiszteletben tartása mellett.

- 91 Az Elsőfokú Bíróság e megállapításból arra következtetett – anélkül, hogy e tekintetben a fellebbezők vitatták volna –, hogy a tagállamok összehasonlító kiválasztáson alapuló eljárást is választhatnak, mivel az a lényeg, hogy a gazdasági szereplőkkel szemben egyenlő bánásmódot alkalmazzanak, különösen a díjak vonatkozásában.
- 92 Az ügyben a francia hatóságok hivatkozott mérlegelési mozgásterük keretében úgy döntöttek, hogy az UMTS-engedélyeket éppen egy összehasonlító jellegű eljárás segítségével ítélik oda. Amint arra az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 12. pontjában rámutat, ez csak az első pályázati felhívás részleges sikertelensége okán történt – amely nem tette lehetővé a távközlési szolgáltatások piacán a valódi verseny biztosításához szükséges számú engedély kibocsátását –, hogy a francia hatóságok olyan helyzetbe kerültek, hogy szükségessé vált további pályázók keresése.
- 93 Márpedig ebben a helyzetben a francia hatóságok – amint azt a fellebbezők is elismerik – három lehetőség közül választhattak: az eljárás kezdetektől történő megismételése, új pályázati felhívás kiírása az Orange és az SFR által fizetendő UMTS-díjak módosítása nélkül, vagy ilyen felhívás kiírása a szóban forgó díjak visszamenőleges hatályú módosítása mellett.
- 94 Az ügy körülményeire figyelemmel, amint azt az Elsőfokú Bíróság is megállapította a megtámadott ítélet 141. pontjában, az eljárás megisméltése nem tette volna lehetővé a 128/1999 határozat 3. cikkének (1) bekezdésében előírt 2002. január 1-jei időpont tiszteletben tartását, amely egyben a 97/13 irányelv tagállamok általi végrehajtásának határideje is volt az UMTS-szolgáltatásoknak a területükön történő összehangolt és fokozatos bevezetése vonatkozásában. Hasonlóképpen, amint azt az Elsőfokú Bíróság jogosan állapította meg a megtámadott ítélet 144. és 145. pontjában, az a lehetőség, hogy az Orange-tól és az SFR-től lényegesen magasabb díj fizetését követeljék meg, mint a Bouygues Télécomtól, mikor a három gazdasági szereplő közül – nem kizárólag saját akaratuktól függő okokból – még egyik sem lépett a piacra, és ezen engedélyek tartalma azonos volt, hátrányosan különböztette volna meg az Orange-ot és az SFR-t.

- 95 Más szóval, e két lehetőség közül az egyik alkalmazása nem tette volna lehetővé a francia hatóságok számára, hogy tiszteletben tartsák a közösségi jog követelményeit.
- 96 E körülményekre figyelemmel, a francia hatóságok által végül is választott lehetőség keretében a szóban forgó, az Orange és az SFR által fizetendő UMTS-díjaknak a Bouygues Télécom által fizetendő díj szintjére történő visszamenőleges kiigazítását előíró rendelkezésből eredő követelésekről való lemondás elkerülhetetlen jellegű volt.
- 97 Az adott időpontban ugyanis csak egy lehetőség volt alkalmas arra egyrészt, hogy csökkenteni lehessen az UMTS szolgáltatások késedelmes megindításának kockázatát, tekintve, hogy e lehetőség lehetővé tette annak biztosítását, hogy legalább két engedély kerüljön kibocsátásra a 128/1999 határozat 3. cikkének (1) bekezdésében előírt időpontra. Másrészt, ez a lehetőség egyszersmind lehetővé tette annak kizárását, hogy a három gazdasági szereplőt hátrányos megkülönböztetés érje, figyelemmel arra a tényre, hogy a díjak kiigazításának az volt a pontos célja, hogy figyelembe lehessen venni azt a körülményt, hogy az engedélynek a Bouygues Télécom számára történő kibocsátása időpontjában, akaratuktól független okok miatt a három gazdasági szereplő egyike sem volt jelen a piacon, ily módon helyzetük, e ténynél fogva, összehasonlítható volt.
- 98 Ebből következik, hogy – e körülményekre figyelemmel – az Elsőfokú Bíróság semmiféle jogi hibát nem követett el, amikor megállapította, hogy a távközlési szolgáltatások közösségi keretszabályozása, különösen pedig a hátrányos megkülönböztetés tilalma megköveteli, hogy a francia hatóságok a Bouygues Télécom által fizetendő díj mértékére igazítsák ki az Orange és az SFR által fizetendő díjakat.
- 99 Következésképpen a második jogalap első részét részben elfogadhatatlannak és részben megalapozatlannak kell minősíteni.
- 100 Mivel az első részt el kell utasítani, ebből következik, hogy a negyedik jogalap második részét hatástalannak kell minősíteni.

- 101 Emlékeztetni kell ugyanis arra, hogy a támogatásként való minősítéshez az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a Szerződés 92. cikkének (1) bekezdése szerinti összes feltétel teljesülésére szükség van (lásd a C-345/02. sz., Pearle és társai ügyben 2004. július 15-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-7139. o.] 32. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 102 A Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése négy együttes feltételt jelöl meg. Először is állami beavatkozásról vagy legalábbis állami forrásból történő beavatkozásról kell, hogy szó legyen. Másodszor ennek a beavatkozásnak érintenie kell a tagállamok közötti kereskedelmet. Harmadszor a kedvezményezettjét előnyben kell részesítenie. Negyedszer torzítania kell a versenyt, vagy azzal kell fenyegetnie (a fent hivatkozott Pearle és társai ügyben hozott ítélet 33. pontja és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 103 Márpedig, amint az a negyedik jogalap első részének vizsgálatából is következik, az Elsőfokú Bíróság semmiféle jogi hibát nem követett el, amikor a megtámadott ítélet 111. pontjában megállapította, hogy az ügyben az állami forrásokról való lemondás nem alkalmas annak bizonyítására, hogy állami támogatásról van szó, mivel az Orange-zsal és az SFR-rel szembeni követelésekről való lemondás a rendszer szerkezetének okán elkerülhetetlen volt.
- 104 Ebből következik, hogy ezen ügyben a jelen ítélet 102. pontjában felsorolt, az állami támogatás fennállásának megállapításához szükséges feltételek közül az első nem teljesül.
- 105 Következésképpen a negyedik jogalaphoz az Orange és az SFR előnyének fennállására vonatkozó második része semmi esetre sem alkalmas arra, hogy megkérdőjelezze az Elsőfokú Bíróságnak az ügyben az állami támogatás fennállására vonatkozó megállapítása megalapozottságát.

A negyedik jogalap harmadik részéről

– A felek érvei

- 106 Negyedik jogalapjuk harmadik részében a fellebbezők arra hivatkoznak, hogy az Elsőfokú Bíróság jogi hibát követett el a hátrányos megkülönböztetés tilalmának alkalmazása során.
- 107 A fellebbezők először is azt állítják, hogy egyfelől az Orange és az SFR, másfelől pedig a Bouygues Télécom nem voltak ugyanabban a helyzetben a díjak kiigazításakor, mivel az UMTS-engedélyeket különböző időpontokban gyakorolt tevékenységek tekintetében bocsátották ki. Továbbá, az engedélyek odaítélési feltételeinek módosítása szerintük jogilag lehetetlen volt, mind a feltételeknek egy versenyfelhívási eljárásban való változtathatatlansága elve, mind pedig a 97/13 irányelv vonatkozásában. Végül, a közösségi irányelvekben és különösen a 97/13 irányelvben előírt célkitűzések tiszteletben tartása nem szerepel az EK 87. cikk (2) bekezdésében korlátozottan felsorolt eltérések között.
- 108 Ezzel szemben az Orange és a Bizottság szerint az UMTS-nyertesek *de facto* azonos helyzetben voltak, mivel az Orange és az SFR ténylegesen nem használta fel ezeket az engedélyeket. E körülményekre figyelemmel a hátrányos megkülönböztetés tilalma elkerülhetetlenül a díjak visszamenőleges hatályú kiigazítását követelte meg. Az Orange mindenesetre vitatja a negyedik jogalap e részének elfogadhatóságát, mivel a hátrányos megkülönböztetés tilalmának végrehajtását már ugyanezen érvek alapján vitatták az Elsőfokú Bíróság előtt.
- 109 Az engedélyek odaítélési feltételei módosításának jogszerűségét illetően a Bizottság egyfelől rámutat, hogy az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy a változtathatatlanság hivatkozott elve nem szerepel sem a 97/13 irányelvben, sem pedig egyéb alkalmazandó közösségi jogi rendelkezésben. Az Orange szerint egyébként ez az elv nem alkalmas arra, hogy vitathatóvá tegye a hátrányos megkülönböztetés tilalma tiszteletben tartásának kötelezettségét. Másfelől, a Bizottság, az SFR és az Orange szerint

az engedélyek odaítélési feltételei módosításának lehetőségét a 97/13 irányelv kifejezetten előírja. A Francia Köztársaság e tekintetben arra hivatkozik, hogy ez a módosítás nemcsak, hogy lehetséges, hanem egyenesen kötelező is a 97/13 irányelv 11. cikkének (2) bekezdése értelmében, amely szerint a díjaknak hátrányos megkülönböztetéstől mentesnek kell lenniük.

- 110 Végül, a Bizottság, a Francia Köztársaság, az SFR és az Orange azt állítják, hogy az Elsőfokú Bíróság nem az EK 87. cikk (2) bekezdésében már előírtakhoz csatlakozó, az ugyanezen cikk (1) bekezdésében előírt összeegyeztethetetlen támogatások tilalmától való eltérésként minősítette a 97/13 irányelvet. Ezzel szemben az Elsőfokú Bíróság olyan értelemben hivatkozott erre az irányelvre, hogy jogi alapot teremtsen annak, hogy lehetetlen állami támogatásnak minősíteni a díjakat kiigazító intézkedést.

– A Bíróság álláspontja

- 111 Először is, a fellebbezők azon érvelését illetően, miszerint az Elsőfokú Bíróság helytelenül állapította meg, hogy egyfelől az Orange és az SFR, másfelől pedig a Bouygues Télécom ugyanabban a helyzetben volt, meg kell állapítani, hogy – az Orange állításával szemben – ezen érvelés elfogadható.
- 112 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy amennyiben a fellebbező a közösségi jognak az Elsőfokú Bíróság általi értelmezését vagy alkalmazását kifogásolja, az elsőfokú eljárásban megvizsgált jogkérdések a fellebbezés keretében újból vita tárgyát képezhetik (lásd a C-210/98. P. sz., Salzgitter kontra Bizottság ügyben 2000. július 13-án hozott ítélet [EBHT 2000., I-5843. o.] 43. pontját). Ugyanis, ha a fellebbező ily módon nem alapíthatná fellebbezését az Elsőfokú Bíróság előtt már felhasznált jogalapokra és érvekre, a fellebbezési eljárás részben értelmét vesztené (lásd különösen a C-41/00. P. sz., Interporc kontra Bizottság ügyben 2003. március 6-án hozott ítélet [EBHT 2003., I-2125. o.] 17. pontját, valamint a fent hivatkozott Martinez kontra Parlament ügyben hozott ítélet 39. pontját).

- 113 Márpedig a három érintett gazdasági szereplő helyzetének azonosságára vonatkozó érvelés megfelel e követelményeknek, mivel éppen ennek az Elsőfokú Bíróság által a hátrányos megkülönböztetés tilalma tekintetében végzett elemzés vitatására irányul.
- 114 Az érdemet illetően rá kell mutatni, hogy – amint arra a fellebbezők is emlékeztetnek – az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében a hátrányos megkülönböztetés kizárólag különböző szabályoknak hasonló helyzetekre való alkalmazásában, vagy pedig ugyanazon szabálynak különböző helyzetekre történő alkalmazásában állhat (a C-279/93. sz. Schumacker-ügyben 1995. február 14-én hozott ítélet [EBHT 1995., I-225. o.] 30. pontja; a C-341/05. sz., Laval un Partneri ügyben 2007. december 18-án hozott ítélet [EBHT 2007., I-11767. o.] 115. pontja).
- 115 A jelen ügyben az Orange-nak és az SFR-nek odaítélt UMTS-engedélyek időbeli elsőbbsége csak akkor igazolhatta, illetve követelhetette volna meg az ezekre vonatkozó díjaknak a Bouygues Télécom által fizetendőnél magasabb összegben történő megállapítását, ha ezen engedélyek gazdasági értéke – kizárólag ezen elsőbbség ténye okán – magasabbnak minősülhetett volna, mint az ez utóbbi társaságnak odaítélt engedély értéke.
- 116 Egyértelmű azonban, hogy a jelen ügyben erről nincs szó.
- 117 Az Elsőfokú Bíróság ugyanis a megtámadott ítélet 116. pontjában megállapította, hogy az Orange és az SFR nem használták fel a számukra odaítélt engedélyeket.
- 118 Márpedig, amint arra az Elsőfokú Bíróság is joggal emlékeztetett a megtámadott ítélet 100. és 110. pontjában, ha igaz az, hogy egy engedélynek gazdasági értéke van, akkor ez az érték az érintett szereplők piacra lépésének időpontjától függ (a C-462/99. sz. Connect Austria ügyben 2003. május 22-én hozott ítélet [EBHT 2003., I-5197. o.] 93. pontja).

- 119 Más szóval, egy engedély gazdasági értéke különösen azon lehetőségből ered, amellyel ennek birtokosa rendelkezik az ehhez kapcsolódó jogok érvényesítése tekintetében, tehát a jelen ügyben a köz-rádiófrekvencia tartománynak az UMTS-technológia működtetésére irányuló elfoglalásának lehetőségéből.
- 120 Márpedig, amint azt a fellebbezőknek a jelen fellebbezés keretében történő ellentmondása nélkül az Elsőfokú Bíróság is megállapította a megtámadott ítélet hivatkozott 116. pontjában, az bizonyos, hogy 2002. december 3-án, az engedélynek a Bouygues Télécom számára történő odaítélése időpontjában az Orange és az SFR nem indította még meg UMTS-szolgáltatásait, tehát nem használták engedélyeiket, az UMTS-technológiához kötődő, akarattuktól független okok miatt az e technológia fejlesztéséhez kedvezőtlen gazdasági környezetben. Következésképpen az Orange-nak és az SFR-nek odaítélt engedélyek gazdasági értéke csupán elsőbbségük ténye miatt nem lehetett magasabb, mint a Bouygues Télécomnak odaítélt engedély értéke.
- 121 Továbbá, a megtámadott ítélet 119–121. pontjában az Elsőfokú Bíróság – anélkül, hogy ezt a fellebbezők vitatták volna a jelen fellebbezésben – elutasította ez utóbbiak annak bizonyítására irányuló érvelését, hogy az Orange-nak és az SFR-nek odaítélt engedélyek időbeli elsőbbsége előnyökhöz juttatta ezeket a helyek kiválasztása, a márkanév imázsa és a piacrészek meghódítása tekintetében.
- 122 Következésképpen az a tény, hogy az engedélyeket különböző időpontokban ítélték oda a három érintett gazdasági szereplőnek, nem teszi lehetővé annak megállapítását, hogy ez utóbbiak, a Bouygues Télécom engedélyének odaítélése időpontjában a 97/13 irányelv célkitűzése, tehát annak biztosítása tekintetében eltérő helyzetben voltak, hogy a gazdasági szereplők azonos feltételek mellett lépjenek az UMTS-piacra.
- 123 Következésképpen az Elsőfokú Bíróság semmiféle jogi hibát nem követett el, amikor megállapította, hogy a három gazdasági szereplő azonos helyzetben volt.

- 124 Az odaitélési feltételek változtathatlansága feltételezett elvének létezésével kapcsolatban meg kell állapítani, hogy egyfelől – a fellebbezők állításával ellentétben – a Bíróság a C-324/98. sz., Telaustria és Telefonadress ügyben 2000. december 7-én hozott ítéletének (EBHT 2000., I-10745. o.) 60. pontjában csak annak megállapítására szorítkozott, hogy az odaitélő hatóságoknak tiszteletben kell tartani a hátrányos megkülönböztetés tilalmát, még akkor is, ha olyan szerződéseket kötnek, amelyek nem tartoznak a vízügyi, energiaipari, szállítási és távközlési ágazatokban működő vállalkozások beszerzési eljárásainak összehangolásáról szóló, 1993. június 14-i 93/38/EGK tanácsi irányelv (HL L 199., 84. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet 2. kötet 194. o.), és egyáltalán nem állapította meg semmiféle változtathatlansági elv létezését.
- 125 Másfelől, amint arra a főtanácsnok is rámutatott indítványának 192. pontjában, a 97/13 irányelv 11. cikkének (2) bekezdéséből az következik, hogy a díjak összegének figyelembe kell vennie az innovatív szolgáltatások és a verseny fejlődésének előmozdításának szükségességét. Márpedig a jelen ügyben nem vitatott, hogy ha a francia hatóságok nem fogadták volna el az UMTS-díjakat kiigazító intézkedést, az Orange és az SFR pályázata visszavonása komoly kockázatának lettek volna kitéve. Tehát éppen a verseny fejlődése biztosításának céljából történt, hogy az első két UMTS-nyertes által fizetendő díjakat a Bouygues Télécommal szemben alkalmazott díjakhoz igazítva módosították.
- 126 Végül, az az érvelés sem megalapozott, miszerint az Elsőfokú Bíróság jogi hibát követett el, amikor megállapította, hogy a 97/13 irányelv az EK 87. cikk (1) bekezdésétől való eltérést vezetett be, amely az ugyanezen cikk (2) bekezdésében kimerítően felsorolt eltérésekhez kapcsolódott.
- 127 Arra kell ugyanis emlékeztetni, amint azt a főtanácsnok is megállapította indítványának 196. pontjában, hogy az EK 87. cikk (2) bekezdése a Szerződéssel összeegyeztethetetlen állami támogatások szabálya alóli kivételeket írja elő.
- 128 Márpedig, amikor elsősorban a 97/13 irányelv fényében megállapította, hogy az Orange és az SFR által fizetendő díjakat a Bouygues Télécom által fizetendő díjhoz igazító

intézkedés nem minősül állami támogatásnak, az Elsőfokú Bíróság nem terjeszthette ki az EK 87. cikk (2) bekezdésének tartalmát, mivel e rendelkezést csak a határozottan állami támogatásnak minősülő intézkedésekre kell alkalmazni.

- ¹²⁹ Mivel a negyedik jogalap egyik részét sem lehet elfogadni, az egész jogalapot el kell utasítani.

A tények jogi értékelésében elkövetett hibákon alapuló harmadik jogalapról

- ¹³⁰ A fellebbezők által hivatkozott harmadik, az Elsőfokú Bíróság által a tények jogi értékelésében feltételezetten elkövetett hibákon alapuló jogalap szintén három részre osztható.

- ¹³¹ A Francia Köztársaság és az SFR előzetesen vitatja e jogalap elfogadhatóságát, mivel ez, valamennyi részében, a tények Elsőfokú Bíróság általi értékelését támadja.

A harmadik jogalap első részéről

– A felek érvei

- ¹³² Harmadik jogalapjuk első részében a fellebbezők arra hivatkoznak, hogy – mivel az UMTS-engedélyek odaítélésének két eljárását egységes eljárásnak minősítette –

az Elsőfokú Bíróság hibát követett el a tények jogi értékelésében. A 97/13 irányelv alkalmazásával az Elsőfokú Bíróságnak elsősorban az eljárás lényeges szervezési szabályainak elemzésére kellett volna szorítkoznia, tehát arra a következtetésre kellett volna jutnia, hogy két különböző eljárásról van szó. Márpedig az Elsőfokú Bíróság e hiba alapján jutott a hátrányos megkülönböztetés hiányának téves következtetésére, mivel megállapította, hogy a hivatkozott engedélyek birtokosainak helyzete hasonló volt, noha valójában e helyzetek eltértek egymástól.

133 A Bizottság elsődlegesen, a Francia Köztársaság, az SFR és az Orange pedig másodlagosan azt állítják, hogy az Elsőfokú Bíróság joggal állapította meg, hogy az UMTS-engedélyek odaítélésének eljárása valójában egységes eljárás volt. E tekintetben a Francia Köztársaság, az SFR és az Orange azt állítják, hogy a 97/13 irányelv 11. cikkére történő hivatkozás a jelen ügyben nem releváns.

134 Mindenesetre a Bizottság szerint ez a rész hatástalan, mivel az eljárás egységes jellege nem meghatározó az egyenlő bánásmód elve tiszteletben tartásának az Elsőfokú Bíróság általi értékelése tekintetében, mivel ez utóbbi nemcsak a pályázati felhívás szervezési szabályait vette figyelembe, hanem ezek hatásait is. Azt állítják továbbá, hogy a hátrányos megkülönböztetés tilalmát átfogóan mindkét egymást követő pályázati felhívásra alkalmazni kell.

135 Az SFR azt állítja, hogy az Elsőfokú Bíróság helyesen értelmezte az egyenlő bánásmód elvét, amikor a kialakulóban lévő UMTS-piacra hivatkozott, és megállapította, hogy az érintett gazdasági szereplők egyike sem lépett még a piacra.

136 Végül a Bizottság arra hivatkozik, hogy az új odaítélési eljárás keretében ugyanazon gazdasági szereplők kapták volna meg az UMTS-engedélyeket, azonos feltételek mellett.

– A Bíróság álláspontja

- 137 Emlékeztetni kell arra, hogy az EK 225. cikkből és a Bíróság alapokmánya 58. cikkének első albekezdéséből az következik, hogy a fellebbezés csak jogkérdésre vonatkozhat, és kizárólag az Elsőfokú Bíróság rendelkezik hatáskörrel egyrészt a tényállás megállapítására – kivéve, ha megállapításainak anyagi pontatlansága a hozzá benyújtott eljárási iratokból ered – másrészt a tények értékelésére. A tények mérlegelése, az Elsőfokú Bíróság előtt bemutatott bizonyítékok elferdítésének esetét kivéve, nem minősül a Bíróság vizsgálatának hatálya alá tartozó jogkérdésnek (a C-53/92. P. sz., Hilti kontra Bizottság ügyben 1994. március 2-án hozott ítélet [EBHT 1994., I-667. o.] 42. pontja; a C-280/99. P–C-282/99. P. sz., Moccia Irme és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 2001. június 21-én hozott ítélet [EBHT 2001., I-4717. o.] 78. pontja és a C-362/05. P. sz., Wunenburger kontra Bizottság ügyben 2007. június 7-én hozott ítélet [EBHT 2007., I-4333. o.] 66. pontja).
- 138 Márpedig e tekintetben rá kell mutatni, hogy az Elsőfokú Bíróság az eljárás egységességének megállapítása céljából – a fellebbezők állításával ellentétben – egyáltalán nem hivatkozott a 97/13 irányelv 11. cikkére, mivel ez semmiféle jogi kritériumot nem tartalmaz annak értékelése vonatkozásában, hogy adott engedélyek odaítélési eljárása egységes vagy több egymást követő szakaszt foglal-e magában. Az Elsőfokú Bíróság valójában csak annak megállapítására szorítkozott egyfelől a megtámadott ítélet 11. pontjában, hogy az engedélyek odaítélési eljárásának négy engedély kibocsátása volt a célja, másfelől pedig a megtámadott ítélet 12., 14. és 15. pontjában annak megállapítására, hogy a francia hatóságok, mivel nem érték el eredeti céljukat, nevezetesen e négy engedély odaítélését, egy „kiegészítő pályázatot” írtak ki.
- 139 Az Elsőfokú Bíróság e körülmények értékelésének keretében jutott arra a következtetésre a megtámadott ítélet 134. pontjában, hogy „lényeges szervezési előírásai szerint az UMTS-engedélyek kibocsátására irányuló eljárást 2000 júliusában indították meg a francia hatóságok, és ez valójában egyetlen [...] eljárás volt”.
- 140 E körülményekre figyelemmel az a kérdés, hogy a szóban forgó hatóságok egy vagy két eljárást szerveztek-e, a tényeknek az Elsőfokú Bíróság általi értékelésére vonatkozó kérdés, és nem – mint ahogyan a fellebbezők állítják – a tényeknek a 97/13 irányelv 11. cikke tekintetében történő jogi minősítéséhez kapcsolódó jogkérdés.

- 141 Mivel a fellebbezők nem arra hivatkoznak, hogy az Elsőfokú Bíróság elferdítette az előtte ismertetett tényeket vagy bizonyítékokat, a harmadik jogalap első részét elfogadhatatlannak kell minősíteni.

A harmadik jogalap második részéről

– A felek érvei

- 142 Harmadik jogalapjuk második részében a fellebbezők azt állítják, hogy az Elsőfokú Bíróság hibát követett el a tények jogi értékelésében, amikor megállapította, hogy azok a követelések, amelyekről a francia állam lemondott, bizonytalanok voltak.
- 143 E tekintetben a fellebbezők egyrészt arra hivatkoznak, hogy az UMTS-engedélyeket az Orange és az SFR számára két, 2001. július 18-i rendeletben bocsátották ki, tehát azon határidő lejártát követően, amelyen belül a pályázatok visszavonásának lehetőségét gyakorolni lehetett, mivel ez utóbbi határidő 2001. május 31-én járt le. Másrészt azt állítják, hogy a gazdasági szereplők azon pusztán lehetősége, hogy lemondhassanak engedélyeikről, nem teszi lehetővé annak megállapítását, a szóban forgó követelések bizonytalanok voltak, tekintve, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében egy követelés csak akkor bizonytalan, ha létezése jövőbeli vagy esetleges esemény bekövetkeztétől vagy egy felfüggesztő feltétel teljesülésétől függ.
- 144 Ezzel szemben a Bizottság, a Francia Köztársaság, az SFR és az Orange úgy vélik, hogy a szóban forgó követelések biztosak voltak.

- 145 Azt állítják, hogy azon, a 2001. február 22-i miniszteri levelekben szereplő biztosítékok nélkül, amelyek szerint az Orange-zsal és az SFR-rel szemben méltányos bánásmódot alkalmaznak, e két társaság valószínűleg visszavonta volna pályázatát, mivel a visszavonás lehetőségének gyakorlására nyitva álló határidő ezen időpontban még nem járt le. Továbbá, e követelések a Bizottság szerint az engedélyeknek a szóban forgó társaságok részére a 2001. július 18-i rendeletek által történő odaítélését követően még nem voltak behajthatók.
- 146 Az Orange a közfrekvencia elfoglalására vonatkozó engedélyeket illetően hangsúlyozza, hogy a visszavonás lehetősége 2001. május 31-e után is fennállt, tekintve, hogy a nyertesek bármikor lemondhattak engedélyeikről, következésképpen megszüntethették volna a vonatkozó díjak fizetését.
- 147 A Bizottság, a Francia Köztársaság és az Orange szerint egyébként a harmadik jogalap második része hatástalan, mivel a megtámadott ítélet egyik kétszeres indokolása ellen irányul, tekintve, hogy az Elsőfokú Bíróság azon értékelését, miszerint a szóban forgó követelésekről való lemondás nem minősül állami támogatásnak, egyszersmind a rendszer szerkezetére vonatkozó kivételen alapuló indokokra is alapította.
- A Bíróság álláspontja
- 148 Emlékeztetni kell arra, hogy az Elsőfokú Bíróság valamely határozatának szükségtelen indokolása ellen irányuló kifogás nem vonhatja maga után az ítélet hatályon kívül helyezését, és így hatástalan (lásd többek között a C-189/02. P., C-202/02. P., C-205/02. P–C-208/02. P. és C-213/02. P. sz., Dansk Rørindustri és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 2005. június 28-án hozott ítélet [EBHT 2005., I-5425. o.] 148. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 149 Márpedig egyfelől – amint arra a főtanácsnok is rámutat indítványának 131. pontjában – jöllehet az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 106. pontjában elismerte, hogy a francia hatóságok az ügyben állami forrásokról mondtak le jelentős mértékben,

megállapítva ugyanakkor, hogy e források bizonytalanok voltak, az is igaz, hogy az Elsőfokú Bíróság ugyanezen ítélet 111. pontjában úgy ítélte meg, hogy „az a körülmény, hogy az állam lemondhat bizonyos forrásokról, és ebből valamilyen kedvezmény adódhat a díj csökkentésének kedvezményezettjei számára, nem elegendő annak bizonyítására, hogy a közös piaccal összeegyeztethetetlen állami támogatásról van szó, figyelemmel a távközlés közösségi jogának sajátosságaira az állami támogatások közös jogának vonatkozásában. A szóban forgó követelésről való lemondás ugyanis elkerülhetetlen a rendszer szerkezetének okán, azon a tényen túl, [...] hogy e követelés nem volt biztos”.

150 Másfelől arra kell emlékeztetni, hogy a jelen ítélet 87–95. pontjában kifejtett okok miatt a felpereseknek a megtámadott ítélet indokolásával szembeni, az állami forrásokról való lemondás tekintetében a rendszer jellegén és szerkezetén alapuló igazolásra vonatkozó jogalapja nem megalapozott.

151 E körülményekre figyelemmel, még azt feltételezve is, hogy a fellebbezők elfogadhatóan és megalapozottan állítják, hogy az Elsőfokú Bíróság jogi hibát követett el, amikor a szóban forgó követeléseket bizonytalannak minősítette, meg kell állapítani, hogy az ilyen – feltételezetten megállapított – hiba egyébként sem cáfolhatja meg az Elsőfokú Bíróságnak a megtámadott ítélet 111. pontjában tett következtetését.

152 Következésképpen a harmadik jogalap második részét mint hatástalant el kell utasítani.

A harmadik jogalap harmadik részéről

– A felek érvei

- 153 Harmadik jogalapjuk harmadik részében a fellebbezők azt állítják, hogy az Elsőfokú Bíróság eltorzította a 2001. február 22-i miniszteri levelek szó szerinti tartalmát, amikor megállapította, hogy e levelek a többi gazdasági szereplővel „egyenlő bánásmód” ígéretére vonatkoznak, míg valójában a biztosíték csak a többi szereplővel szembeni „méltányos bánásmódra” vonatkozik. Márpedig a méltányos bánásmód miniszteri ígérete nem minősülhet az UMTS-engedélyek birtokosai által fizetendő díjak összegének a később odaítélt engedélyek díja szintjére visszamenőleges hatállyal történő kiegészítése ígéretének. A szóban forgó tartalom ily módon történő eltorzítása alkalmas arra, hogy érvénytelenítse az Elsőfokú Bíróság teljes ítéletét.
- 154 A Bizottság szerint ez az érvelés azon tény okán elfogadhatatlan, hogy a „méltányosság” és az „egyenlőség” kifejezések szemantikai egyenértékűsége új érvelésnek minősül. Az Orange szintén úgy ítéli meg, hogy ezen érvelés elfogadhatatlan, azon okból, hogy a tényeknek az Elsőfokú Bíróság általi értékelését vitatja.
- 155 A Bizottság – hasonlóképpen, mint az Orange másodlagosan – mindenesetre azt állítja, hogy a harmadik jogalap e része hatástalan, mivel a miniszteri ígérek nem játszottak jelentős szerepet az Elsőfokú Bíróság megállapításaiban és okfejtéseiben.
- 156 A Bizottság másodlagosan azt állítja, hogy a felpereseknek nem sikerült megcáfolniuk az Elsőfokú Bíróság azon megállapításait, miszerint a két eredeti nyertes valójában nem jutott előnyhöz. A Francia Köztársaság és az SFR azt állítják, kizárt, hogy az Elsőfokú Bíróság eltorzította a hivatkozott levelek tartalmát.

– A Bíróság álláspontja

- 157 Amint azt a Bizottság és az Orange állítja, a harmadik jogalap e része is hatástalan.
- 158 A megtámadott ítélet 153. és 154. pontjából ugyanis egyértelműen az következik, hogy az Elsőfokú Bíróság az annak szükségességére vonatkozó értékelését, hogy a francia hatóságoknak csökkenteniük kellett az SFR és az Orange által fizetendő díjakat, az egyenlő bánásmód elvére alapozta, amint azt a 97/13 irányelv megköveteli.
- 159 Más szóval, az Elsőfokú Bíróság egyáltalán nem állapította meg, hogy a díjakat kiigazító intézkedés a hivatkozott 2001. február 22-i miniszteri levelekben szolgáltatott „méltányos bánásmód” biztosítékaiból ered.
- 160 Következésképpen, még elfogadhatónak feltételezve is a fellebbezők azon érvelését, miszerint az Elsőfokú Bíróság nyilvánvalóan eltorzította e levelek tartalmát a szóban forgó biztosítékok vonatkozásában, e torzítás semmiféle következménnyel nem jár a megtámadott ítélet megalapozottsága tekintetében.
- 161 A jelen ítélet 148. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatra tekintettel, a harmadik jogalap e részét el kell utasítani.
- 162 Mivel a fellebbezők által fellebbezésük alátámasztására hivatkozott három jogalap közül egyik sem fogadható el, a fellebbezést mint részben elfogadhatatlant és részben megalapozatlant el kell utasítani.

A költségekről

- 163 Az eljárási szabályzat 69. cikkének 2. §-a alapján, amelyet ugyanezen szabályzat 118. cikke értelmében a fellebbezési eljárásban is alkalmazni kell, a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.
- 164 A fellebbezőket, mivel pervesztesek lettek, a Bizottság, az Orange és az SFR kérelmének megfelelően kötelezni kell a jelen eljárás költségeinek viselésére.
- 165 Az eljárási szabályzat 69. cikkének 4. §-a alapján, amelyet ugyanezen szabályzat 118. cikke értelmében a fellebbezési eljárásban is alkalmazni kell, az eljárásba beavatkozó tagállamok maguk viselik saját költségeiket. Úgy kell tehát határozni, hogy a Francia Köztársaság maga viseli saját költségeit.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

- 1) A Bíróság a fellebbezést elutasítja.**
- 2) A Bouygues SA-t és a Bouygues Télécom SA-t kötelezi a költségek viselésére.**
- 3) A Francia Köztársaság maga viseli saját költségeit.**

Aláírások